2025/963

20.5.2025

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2025/963,

20. mai 2025,

millega muudetakse otsust (ÜVJP) 2024/2643, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa destabiliseeriva tegevusega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 29,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu võttis 8. oktoobril 2024 vastu otsuse (ÜVJP) 2024/2643 ([1]).

(2) Euroopa Ülemkogu mõistis oma 19. detsembri 2024. aasta järeldustes hukka Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vastu suunatud Venemaa hübriidkampaania, sealhulgas sabotaaži, elutähtsa taristu kahjustamise, küberründed, infomanipulatsioonid ja sekkumise ning katsed õõnestada demokraatiat, sealhulgas valimisprotsessis. Ülemkogu teatas, et jätkab vastupanuvõime tugevdamist ja kõikide olemasolevate vahendite täiel määral kasutamist, et Venemaa hübriidtegevust ennetada, ära hoida ja sellele reageerida.

(3) Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja märkis 27. jaanuaril 2025, et Venemaa hübriidtegevus on muutunud sagedasemaks ja intensiivsemaks.

(4) Euroopa Parlament rõhutas oma 12. märtsi 2025. aasta resolutsioonis Euroopa kaitse tulevikku käsitleva valge raamatu kohta, et liidu maismaa-, õhu- ja merepiiride kaitse aitab kaasa kogu liidu julgeolekule, ning kutsus võtma viivitamatuid meetmeid, et suurendada Venemaa ja Valgevene ning liidu vahelisel kirdepiiril julgeolekut ja kaitset, luues kogu maa-, õhu- ja merevaldkonnas tervikliku ja vastupidava kaitseliini, et sõjaliste ja hübriidohtude vastu võidelda, mis hõlmab ka energiavarustuse relvana kasutamist, taristu saboteerimist ja rändajate ärakasutamist.

(5) Seepärast on asjakohane kehtestada keeld tehingutele, mis on seotud Venemaa destabiliseeriva tegevusega seotud materiaalse varaga, sealhulgas laevade, õhusõidukite, kinnisvara ning digi- ja sidevõrkude füüsiliste elementidega. Selline materiaalne vara võib hõlmata nii vallas- kinnis kinnisvara. Vallasvara peaks olema nõuetekohaselt tuvastatav, et toetada selle keelu tõhusat rakendamist.

(6) Samuti on asjakohane kehtestada keeld selliste krediidiasutuste, finantseerimisasutuste ja krüptovarateenuseid osutavate üksuste tehingutele, mis otseselt või kaudselt hõlbustavad Venemaa destabiliseerivas tegevuses osalevate isikute, üksuste või asutuste tegevust või toovad neile muul viisil kasu.

(7) Venemaa on korraldanud süstemaatilise rahvusvahelise meediaga manipuleerimise ja faktide moonutamise kampaania, et tõhustada oma naaberriikide, liidu ja selle liikmesriikide destabiliseerimise strateegiat. Eelkõige on korduvalt ja järjepidevalt sattunud propaganda ja desinformatsiooni ohvriks Euroopa erakonnad, eriti valimiste ajal, samuti kodanikuühiskond, vähemuskogukonnad ja pagulased, ning see on olnud suunatud liidu ja liikmesriikide demokraatlike institutsioonide toimimise vastu.

(8) Venemaa hübriidtegevust on rakendatud Venemaa juhtkonna püsiva otsese või kaudse kontrolli all olevate eri meediakanalite kaudu. Selline tegevus kujutab endast märkimisväärset ja otsest ohtu liidu avalikule korrale ja julgeolekule. Need meediakanalid on olulised muu hulgas Venemaa poolt liidu või selle liikmesriikide, rahvusvaheliste organisatsioonide või kolmandate riikide vastu suunatud infoga manipuleerimisel ja sekkumisel ning neid kasutatakse sel eesmärgil.

([1]) Nõukogu 8. oktoobri 2024. aasta otsus (ÜVJP) 2024/2643, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa destabiliseeriva tegevusega (ELT L, 2024/2643, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2643/oj).

(9) Võttes arvesse olukorra tõsidust ja vastusena Venemaa destabiliseerivale tegevusele, on vaja kehtestada piiravad meetmed, et peatada Venemaa juhtkonna alalise kontrolli all olevate Venemaa meediakanalite ringhäälingulitsentsid liidus ning keelata neil oma sisu edastamine liidus või liidule suunatud sisu edastamine. Need meetmed tuleks säilitada seni, kuni Venemaa ja need meediakanalid lõpetavad propagandategevuse liidu, ühe või mitme selle liikmesriigi, rahvusvahelise organisatsiooni või kolmanda riigi vastu.

(10) Sellised meetmed on kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhiõiguste ja -vabadustega, eelkõige vastavalt harta artiklites 11, 16 ja 17 tunnustatud õigusega sõna- ja teabevabadusele, ettevõtlusvabadusele ja õigusega omandile. Selliste piiravate meetmete kehtestamine ei takista neil meediakanalitel ega nende töötajatel tegelemast liidus muu tegevusega kui ringhääling, nt teadusuuringud ja intervjuud. Eelkõige ei mõjuta sellised piiravad meetmed kohustust austada õigusi, vabadusi ja põhimõtteid, millele on osutatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 6 ning mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja liikmesriikide põhiseadustes vastavalt iga nimetatud õigusakti kohaldamisalale.

(11) Otsust (ÜVJP) 2024/2643 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust (ÜVJP) 2024/2643 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 1 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et nende territooriumile ei saaks siseneda ega seda läbida sellised I lisas loetletud füüsilised isikud, kes

a) vastutavad sellise Venemaa Föderatsiooni valitsuse tegevuse ja poliitika eest, mis kahjustab või ohustab liidu, selle ühe või mitme liikmesriigi, rahvusvahelise organisatsiooni või kolmanda riigi demokraatiat, õigusriiki, stabiilsust või julgeolekut või mis kahjustab või ohustab selle ühe või mitme liikmesriigi või kolmanda riigi suveräänsust või sõltumatust, või viivad sellist tegevust ja poliitikat ellu, toetavad seda, saavad sellest kasu, osalevad selles või aitavad sellele kaasa järgmiste tegevuste kaudu:

i) demokraatliku poliitilise protsessi või avaliku korra ja julgeoleku tagamise takistamise või kahjustamise kavandamine, juhtimine, selles otseselt või kaudselt osalemine, selle toetamine või sellele muul viisil kaasa aitamine, sealhulgas valimiste korraldamise takistamine või kahjustamine või põhiseadusliku korra destabiliseerimise või kukutamise katse;

ii) vägivaldsete meeleavalduste kavandamine, juhtimine, nendes otseselt või kaudselt osalemine, nende toetamine või nendele muul viisil kaasa aitamine;

iii) füüsilise ja muu vägivalla aktide kavandamine, juhtimine, nendes otseselt või kaudselt osalemine, nende toetamine või nendele muul viisil kaasa aitamine, sealhulgas tegevus, mille eesmärk on Venemaa Föderatsiooni tegevuse või poliitika suhtes kriitiliste isikute vaigistamine, hirmutamine, survestamine või neile kättemaksmine;

iv) infomanipulatsiooni ja sekkumise kasutamise kavandamine, juhtimine, selles osalemine otseselt või kaudselt, selle toetamine või sellele muul viisil kaasa aitamine;

v) sellise tegevuse kavandamine, juhtimine, selles otseselt või kaudselt osalemine, selle toetamine või sellele muul viisil kaasa aitamine, mis on suunatud demokraatlike institutsioonide, majandustegevuse või üldist huvi pakkuvate teenuste toimimise vastu, sealhulgas sisenedes ebaseaduslikult liikmesriigi territooriumile, sealhulgas selle õhuruumi, või mille eesmärk on sekkuda elutähtsasse taristusse, sealhulgas veealusesse taristusse, seda kahjustada või see hävitada, muu hulgas hübriidtegevuste raames toimuva sabotaaži või pahatahtliku kübertegevuse kaudu;

vi) määruse (EL) 2024/1359 artikli 1 lõike 4 punktis b osutatud rändajate vahendina kasutamise kavandamine, juhtimine, selles otseselt või kaudselt osalemine, selle toetamine või sellele muul viisil kaasa aitamine;

vii) relvastatud konflikti, ebastabiilsuse või ebakindluse ärakasutamine, sealhulgas loodusvarade ja elusloodu ebaseadusliku kasutamise või nendega kauplemise kaudu kolmandas riigis;

viii) kolmandas riigis vägivaldse konflikti õhutamine ja toetamine või sellele muul viisil kaasa aitamine;

b) on seotud punktis a loetletud füüsiliste isikutega;

c) toetavad punktis a osutatud tegevuses osalevaid füüsilisi isikuid.“

2) Artikli 2 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Külmutatakse kõik rahalised vahendid ja majandusressursid, mis kuuluvad sellistele I lisas loetletud füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele või on selliste lisas loetletud füüsiliste või juriidiliste isikute, üksuste või asutuste omandis, valduses või kontrolli all, kes:

a) vastutavad sellise Venemaa Föderatsiooni valitsuse tegevuse ja poliitika eest, mis kahjustab või ohustab liidu, selle ühe või mitme liikmesriigi, rahvusvahelise organisatsiooni või kolmanda riigi demokraatiat, õigusriiki, stabiilsust või julgeolekut või mis kahjustab või ohustab selle ühe või mitme liikmesriigi või kolmanda riigi suveräänsust või sõltumatust, või viivad sellist tegevust ja poliitikat ellu, toetavad seda, saavad sellest kasu, osalevad selles või aitavad sellele kaasa järgmiste tegevuste kaudu:

i) demokraatliku poliitilise protsessi või avaliku korra ja julgeoleku tagamise takistamise või kahjustamise kavandamine, juhtimine, selles otseselt või kaudselt osalemine, selle toetamine või sellele muul viisil kaasa aitamine, sealhulgas valimiste korraldamise takistamine või kahjustamine või põhiseadusliku korra destabiliseerimise või kukutamise katse;

ii) vägivaldsete meeleavalduste kavandamine, juhtimine, nendes otseselt või kaudselt osalemine, nende toetamine või nendele muul viisil kaasa aitamine;

iii) füüsilise ja muu vägivalla aktide kavandamine, juhtimine, nendes otseselt või kaudselt osalemine, nende toetamine või nendele muul viisil kaasa aitamine, sealhulgas tegevus, mille eesmärk on Venemaa Föderatsiooni tegevuse või poliitika suhtes kriitiliste isikute vaigistamine, hirmutamine, survestamine või neile kättemaksmine;

iv) infomanipulatsiooni ja sekkumise kasutamise kavandamine, juhtimine, selles osalemine otseselt või kaudselt, selle toetamine või sellele muul viisil kaasa aitamine;

v) sellise tegevuse kavandamine, juhtimine, selles otseselt või kaudselt osalemine, selle toetamine või sellele muul viisil kaasa aitamine, mis on suunatud demokraatlike institutsioonide, majandustegevuse või üldist huvi pakkuvate teenuste toimimise vastu, sealhulgas sisenedes ebaseaduslikult liikmesriigi territooriumile, sealhulgas selle õhuruumi, või mille eesmärk on sekkuda elutähtsasse taristusse, sealhulgas veealusesse taristusse, seda kahjustada või see hävitada, muu hulgas hübriidtegevuste raames toimuva sabotaaži või pahatahtliku kübertegevuse kaudu;

vi) määruse (EL) 2024/1359 artikli 1 lõike 4 punktis b osutatud rändajate vahendina kasutamise kavandamine, juhtimine, selles otseselt või kaudselt osalemine, selle toetamine või sellele muul viisil kaasa aitamine;

vii) relvastatud konflikti, ebastabiilsuse või ebakindluse ärakasutamine, sealhulgas loodusvarade ja elusloodu ebaseadusliku kasutamise või nendega kauplemise kaudu kolmandas riigis;

viii) kolmandas riigis vägivaldse konflikti õhutamine ja toetamine või sellele muul viisil kaasa aitamine;

b) on seotud artikli punkti a alusel loetletud füüsiliste või juriidiliste isikute, üksuste või asutustega;

c) toetavad punktis a osutatud tegevuses osalevaid füüsilisi ja juriidilisi isikuid, üksusi ja asutusi.“

3) Lisatakse järgmised artiklid:

„*Artikkel 2a*

1. Keelatud on otse või kaudselt teha tehinguid, mis on seotud materiaalse varaga nagu näiteks II lisas loetletud laevad, õhusõidukid, kinnisvara, sadamad, lennujaamad, digi- ja sidevõrkude füüsilised elemendid, või mis hõlmavad kõnealust vara.

2. II lisas esitatud loetelu hõlmab materiaalset vara, mida:

a) kasutatakse destabiliseerivas tegevuses, mis ohustab või kahjustab elutähtsat taristut, sealhulgas allveelaevataristut, ning mis on seostatav Venemaa Föderatsiooni valitsusega või toob sellele kasu;

b) mida kasutatakse destabiliseerivas tegevuses, millega rikutakse liidu, riigisiseseid või rahvusvahelisi õhu-, mere- ja maismaaliikluse eeskirju ning mis on seostatav Venemaa Föderatsiooni valitsusega või toob sellele kasu;

c) mida kasutatakse destabiliseeriva tegevuse, sealhulgas spionaaži ja jälgimise, relvade, sõjavarustuse ja personali transpordi ning infomanipulatsiooni ja sekkumise otstarbel ning mis on seostatav Venemaa Föderatsiooni valitsusega või toob sellele kasu;

d) mis kuulub I lisas loetletud füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele või mida rendivad või käitavad sellised isikud, üksused ja asutused või mida kasutatakse muul viisil selliste isikute nimel, nende huvides, nendega seoses või nende kasuks.

3. Lõikes 1 sätestatud keeldu ei kohaldata tehingute suhtes, mida tehakse mere- ja lennuohutuse tagamiseks või mis on vajalikud humanitaareesmärkide saavutamiseks, loodusõnnetustele reageerimiseks ja selliste sündmuste kiireloomuliseks ennetamiseks või leevendamiseks, millel on tõenäoliselt ränk ja märkimisväärne mõju inimeste tervisele ja ohutusele või keskkonnale.

4. Lõikes 1 sätestatud keeldu ei kohaldata tehingute suhtes, mis tulenevad liikmesriigis tehtud kohtu- või vahekohtu otsuse tunnustamisest või täitmisest, ega tehingute suhtes, mis tehakse käesoleva otsuse rikkumise või muu ebaseadusliku tegevuse uurimise eesmärgil.

5. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigi pädevad asutused tingimustel, mida nad peavad asjakohaseks, anda loa teha tehinguid, mis on seotud II lisas loetletud materiaalse varaga või hõlmavad seda, olles igal üksikjuhul eraldi kindlaks teinud, et tehing on vajalik käesoleva otsuse eesmärkidega kooskõlas oleval põhjusel.

Asjaomane liikmesriik teavitab teisi liikmesriike ja komisjoni kõikidest sellistest lubadest kahe nädala jooksul alates loa andmisest.

Artikkel 2b

1. Keelatud on otse või kaudselt teha tehinguid järgmiste isikutega:

a) väljaspool liitu asutatud krediidiasutusest või finantseerimisasutusest või krüptovarateenuseid osutavast üksusest juriidiline isik, üksus või asutus, kelle tehingud aitavad otseselt või kaudselt kaasa artikli 1 lõikes 1 või artikli 2 lõikes 1 osutatud tegevustega tegelevate isikute, üksuste või asutuste tegevusele, või toetavad neid muul viisil; või

b) juriidiline isik, üksus või asutus, kes annab tehnilist või operatiivabi artikli 1 lõikes 1 või artikli 2 lõikes 1 osutatud tegevustes osalevatele füüsilistele ja juriidilistele isikutele, üksustele ja asutustele, kes on loetletud käesoleva otsuse III lisas.

2. Lõike 1 kohast keeldu ei kohaldata selliste tehingute suhtes,

a) mida on vaja farmaatsia-, meditsiini- või põllumajandustoodete ja toiduainete, sealhulgas nisu ja väetiste ekspordiks, müügiks, tarnimiseks, üleandmiseks või transpordiks;

b) mida on rangelt vaja liikmesriigis toimuvale kohtu-, haldus- ja vahekohtumenetlusele juurdepääsu tagamiseks ning liikmesriigi kohtu- või vahekohtu otsuse tunnustamiseks või täitmiseks, tingimusel et sellised tehingud on kooskõlas käesoleva otsuse ja nõukogu määruse (EL) 2024/2642 (*) eesmärkidega; või

c) mida on vaja humanitaartegevuseks, näiteks abi, sealhulgas meditsiinitarvete ja toidu kohaletoimetamiseks või sellele kaasaaitamiseks, humanitaartöötajate ja nendega seotud abi transpordiks ning inimeste evakueerimiseks.

Artikkel 2c

1. Operaatoritel on keelatud edastada või võimaldada, hõlbustada või muul viisil toetada IV lisas loetletud juriidiliste isikute, üksuste või asutuste mis tahes sisu edastamist või levitamist, sealhulgas uute või eelpaigaldatud vahendite abil, nagu kaabellevi, satelliit, IP-televisioon, internetiteenuste osutajad, interneti videojagamisplatvormid või -rakendused.

2. Kõik ringhäälingulitsentsid ning IV lisas loetletud juriidiliste isikute, üksuste ja asutustega sõlmitud loa andmise, edastamis- või levitamiskokkulepped peatatakse.

3. Keelatud on reklaamida tooteid või teenuseid mis tahes sisus, mille on tootnud või mida edastavad IV lisas loetletud juriidilised isikud, üksused või asutused, sealhulgas ühegi käesoleva artikli lõikes 1 osutatud edastamis- või levitamisvahendi abil.

(*) Nõukogu 8. oktoobri 2024. aasta määrus (EL) 2024/2642, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa destabiliseeriva tegevusega (ELT L, 2024/2642, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2642/oj).“;

4) Otsuse (ÜVJP) 2024/2643 lisa muudetakse vastavalt käesoleva otsuse lisale.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 20. mai 2025

Nõukogu nimel

eesistuja

K. KALLAS

LISA

Otsuse (ÜVJP) 2024/2643 lisa muudetakse järgmiselt.

1) Lisa nimetatakse ümber ja see on nüüdsest „I lisa“.

2) Lisatakse järgmised lisad:

„*II LISA*

Artiklis 2a osutatud materiaalse vara loetelu

[…]

III LISA

Artiklis 2b osutatud juriidiliste isikute, üksuste ja asutuste loetelu

[…]

IV LISA

Artiklis 2c osutatud juriidiliste isikute, üksuste ja asutuste loetelu

[…]“
